

Babišův kabinet dostihlo předchozí rozhazování, má nejhorší rozpočet v historii. A co je úplně nejhorší, ministryně Schillerová neplánuje vůbec žádné úspory!

- CZ24 News | 3. července 2020

ČESKO: Nejhorší výsledek červnového státního rozpočtu za dob České republiky ukázal velkou zatíženost veřejných financí neustále navyšovanými sociálními dávkami. Podle odborníků se hlubokým schodkem také může potvrdit černý scénář, že 500 miliardový schodek nemusí být na konci roku dodržen. Ministryně financí Alena Schillerová totiž zatím vůbec neplánuje žádné úspory.

Schodek státního rozpočtu se prohloubil od května o 38 miliard na 195,2 miliardy korun. Přitom v minulém roce byl schodek na úrovni 20 miliard, protože v červnu vždy docházelo k platbám příjmů a záloh, které jsou ale nyní odloženy. Ekonomové se shodují, že děsivý schodek nebyl neočekávaný. Přesto jeho plnění ukazuje varovná čísla, jak moc kabinet Andreje Babiše doplácí na svou rozhazovačnou strategii během své vlády.

Stát si totiž sám naběhl tím, že v předminulém a minulém roce neustále navyšoval sociální dávky. Důchody se po zákonné valorizaci dorovnávaly na průměrné navýšení o 900 korun za měsíc. Do květnového rozpočtu to přineslo zátěž 14 miliard, do rekordního červnového už 18,7 miliardy korun. Podobně je na tom i kapitola rodičovského příspěvku, který se letos v lednu navýšil o 80 tisíc korun na 300 tisíc korun pro rodiny s novorozenci i dětmi do čtyř let, jež rodičovskou nevyčerpaly. V této položce přišlo navýšení o 6,7 miliardy korun. Stejnou částku zatížil rozpočet i výplata ošetrovného, které čerpaly rodiny s dětmi, které nemohly jít do školy. Dávku ale někteří pobírali i poté, co se první stupně základních škol otevřely.

Těžkou hlavu si z toho ale Alena Schillerová nedělá. „Naše hospodářství se v tuto chvíli nachází na umělém oběhu, který si však můžeme dovolit. České veřejné finance totiž stále zůstávají v porovnání s ostatními evropskými zeměmi mezi absolutními premianty,“ řekla Alena Schillerová.

Veřejný sektor dál bobtná, soukromý chřadne

To ale rozporují ekonomové, kteří se domnívají, že stát pro ekonomickou pomoc a přicházející krizi nic nedělá. „Zatímco na umělém oběhu je podporováno správné fungování celého organismu, v České republice se podpora dostává jen k vyvoleným. Proto srovnání paní ministryně pokulhává. Hlavní problém lze identifikovat na výdajové straně státního rozpočtu, kde nebyla navržena v podstatě žádná úsporná opatření. Politici se zřejmě kvůli volbám obávají přicházet s bolestivými, avšak nezbytnými opatřeními. Tím se dostáváme do nepříjemné situace, kdy veřejný sektor dál bobtná a soukromý sektor chřadne,“ řekl pro Echo24 hlavní ekonom BH Securities Štěpán Křeček.

Podle hlavního ekonoma Deloitte Davida Marka odpovídá rozpočet rozsahu ekonomických dopadů z důvodu obavy koronavirové nákazy. „Pro další vývoj bude důležité, jak dlouho poběží program Antivirus, promíjení záloh daní a další podpora. Samozřejmě bude velmi důležitá, jak rychle a robustní bude oživení ekonomiky v Česku i zahraničí,“ řekl pro Echo24 David Marek.

Ze slibované pomoci vyplacen jen nepatrný zlomek

Kromě výdajů a příjmů zveřejnilo ministerstvo financí i tabulku s pomocí firmám a podnikatelům, kteří byli zasaženi koronavirovou krizí. Ta ovšem ukazuje, že se skutečné pomoci společností nedostává. „Vyplývá to z údajů k čerpání v rámci jednotlivých programů Covid, které tento týden v aktualizované verzi zveřejnila Česká národní banka. Zatímco při posledním zveřejnění dat, těch k 12. červnu, bylo v rámci v současnosti stěžejního záchranného programu Covid III schváleno padesát žádostí v objemu přes 143 milionů korun, ke dni 19. červnu je to podle dnes zveřejněných dat centrální banky už 122 žádostí v objemu přes 433 milionů korun. Zatímco k 12. červnu bylo čerpáno reálně sedmnáct milionů korun, ke dni 19. června bylo reálně čerpáno necelých 183 milionů,“ uvedl člen Národní ekonomické rady vlády a hlavní ekonom Czech Fund Lukáš Kovanda.

Podle něj se tak jedná o pouhý zlomek 0,04 procenta ze slibované 500miliardové pomoci.

Ministerstvo financí na svých stránkách uvedlo, že celkem do přímé podpory nalilo 83 miliard korun. Z toho 55,5 miliardy tvoří výdaje na podpůrné programy a 28 miliard na opatření snižující příjmy. „Je také otázkou, zda se navýšené výdaje na investice stihnou proinvestovat vzhledem k tomu, že během půl roku se nemusí stihnout projekty připravit. Nicméně patrně nevyhnutelný je i vysoký deficit v příštím roce, a to navzdory očekávanému mírnému ekonomickému růstu. Ten sice vygeneruje meziroční růst daňových příjmů, ale nikoliv v dostatečné výši, aby vyrovnal jejich propad v letošním roce a byl dostatečný na růst mandatorních výdajů státu,“ uvedl hlavní ekonom ING Jakub Seidler.